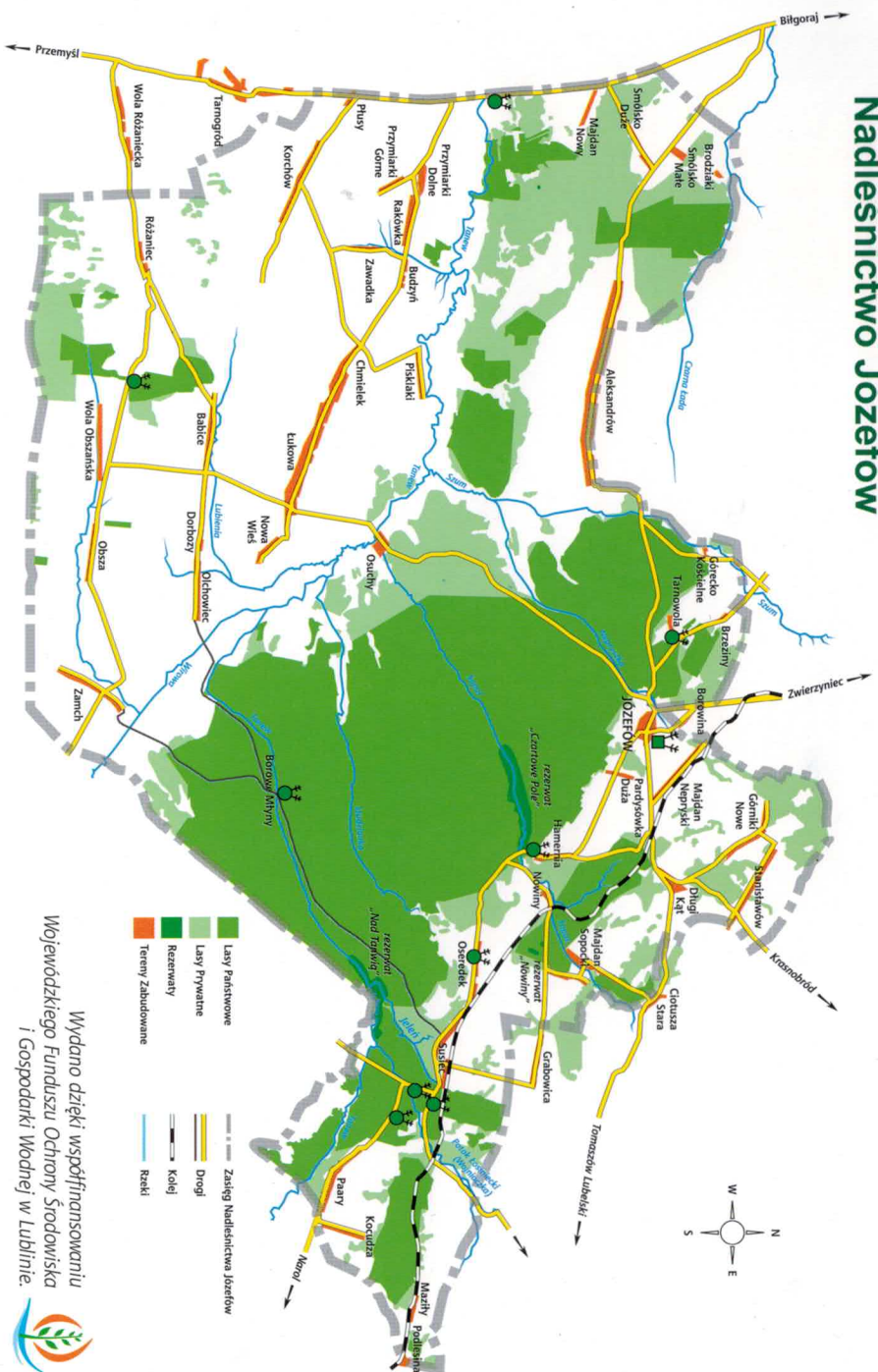

Nadleśnictwo Józefów

Nadleśnictwo Józefów

Wydano dzięki współfinansowaniu
Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej w Lublinie.

Położenie i historia

Nadleśnictwo Józefów położone jest w południowej części województwa lubelskiego w VI Krainie przyrodniczo-leśnej Małopolskiej, w dzielnicach: Niziny Sandomierskiej, Wysoczyzn Sandomierskich i Roztocza. W większości lasy Nadleśnictwa Józefów znajdują się w kompleksie leśnym Puszczy Solskiej i znaczna ich część weszła w skład Parku Krajobrazowego Puszczy Solskiej. Ogólna powierzchnia Nadleśnictwa wynosi 19 673,47 ha. Składa się ono z dwóch obrotów: Józefów i Susiec. Dominują tu gleby bielcowe i bagienne. Siedliska borowe stanowią aż 87,2%. Około 30% powierzchni Nadleśnictwa zajmują siedliska wilgotne oraz bagna. Obszary leśne Nadleśnictwa Józefów położone są w zlewni rzeki Tanew, która przepływa od wschodu przez kompleks główny po jego wschodniej i południowej krawędzi oraz dalej na południe od niego. Głównymi dopływami Tanwi są: Jeleń, Sopot, Szum z Nepryszką oraz Potok Łosiniecki i Wirowa.

Historia lasów Nadleśnictwa Józefów związana jest z dziejami Ordynacji Zamojskiej, w skład której wchodziły od 1589 do 1944 roku. V Ordynat Tomasz Józef Zamoyski założył miasto Józefów, gdzie znajduje się siedziba Nadleśnictwa. W 1944 roku lasy Ordynacji i innych właścicieli zostały upaństwowione. Powstały wówczas m.in. Nadleśnictwa: Susiec i Józefów. Z ich połączenia na początku 1973 roku oraz dołączenia części Nadleśnictwa Tarnogród, powstało obecne Nadleśnictwo Józefów. W czasie ostatniej wojny lasy te były miejscem wielu walk partyzanckich. Świadczą o tym liczne mogiły, pomniki i cmentarze. Największy z nich znajduje się w Osuchach.

Location and history

Józefów Forest Inspectorate lies in the southern part of the Lubelskie province in the 6th natural-forest Małopolska Land within Lowland of Sandomierz and Roztocze. Its forests can mostly be found in forest complex of Solska Forest and a considerable part thereof is a part of Solska Forest Landscape Park. The area of the Forest Inspectorate is 19 673.47 ha and is divided into two precincts: Józefów and Susiec. It is dominated by podzol and marshy soils. Boron habitats account for as much as 87.2%, and ca. 30% is occupied by damp habitats and marshes. Forests of the Forest Inspectorate cover the drainage basin of the Tanew River, along with its tributaries (Jeleń, Sopot and Szum with Nepryszka, Potok Łosiniecki and Wirowa).

The history of the forests of Józefów Forest Inspectorate is related to the history of the Ordynacja of the Zamoyski Family to which they belonged in the period of 1589–1944. The 5th Ordynat Tomasz Józef Zamoyski set up the city of Józefów, where there is the present registered office of the Forest Inspectorate. In 1944 forests of the Ordynacja have become the property of the state. Among others, Susiec and Józefów Forest Inspectorates were then created. With their merging in the beginning of 1973 and attaching parts of Tarnogród Forest Inspectorate, present Józefów Forest Inspectorate was created. During the last war these forests were place of many guerilla fights. This fact is proved by numerous graves, monuments and cemeteries. The largest of them is in Osuchy.

Lage und Geschichte

Der Oberforstbezirk Józefów liegt im südlichen Teil der Woiwodschaft von Lublin in der VI. Natur- und Waldregion des Kleinpolens im Tiefland von Sandomierz und Roztocze. Seine Wälder liegen vor allem im Waldkomplex Solska Urwald und ein größerer Teil von denen gehört zum Landschaftsschutzgebiet des Solska Urwaldes.

Die Fläche des Oberforstbezirkes beträgt 19 673,47 ha und besteht aus zwei Bezirken: Józefów und Susiec. Hier überwiegt Bleich- und Sumpfgebiet. Alte Wälder bilden sogar 87,2%, und etwa 30% der Fläche nehmen Feucht- und Sumpfgebiete ein. Die Wälder des Oberforstbezirkes bedecken das Abflussgebiet des Flusses Tanew zusammen mit seinen Nebenflüssen (Jeleń, Sopot und Szum mit Nepryszka, Łosiniecki Bach und Wirowa).

Die Geschichte der Wälder des Oberforstbezirkes Józefów ist mit der Geschichte des Zamojska Majorats stark verbunden, zu welchem die Wälder in den Jahren 1589–1944 gehörten. Die Stadt Józefów wurde vom V. Majoratsherrn Tomasz Józef Zamoyski gegründet, wo sich heute der Sitz des Oberforstbezirkes befindet. Im Jahre 1944 wurden die Wälder des Majorats zum Staatseigentum. Es entstanden damals u.a. die Oberforstbezirke Susiec und Józefów. Nach deren Verbindung am Anfang des Jahres 1973 sowie nach dem Anschluss eines Teiles des Oberforstbezirkes Tarnogród entstand der heutige Oberforstbezirk Józefów.

Während des letzten Krieges wurden diese Wälder zum Schauplatz von vielen Partisanenschlachten. Davon zeugen zahlreiche Gräber, Denkmäler und Friedhöfe. Der größte Friedhof befindet sich in Osuchy.

Wodospad na rzece Jeleń – 1,8 m wysokości / Waterfall on the Jeleń River / Wasserfall auf dem Fluss Jeleń / Водопад на реке Елень

Dorodny drzewostan sosnowy / Shapely pine-stand / Der wohlgestaltete Bestand / Красивый сосновый древостой

Расположение и история

Лесничество Юзефов расположено в южной части люблинского воеводства, в VI Малопольском природо-лесном крае, в районах Сandomирской Низменности и Розточе. Его леса в большинстве находятся в лесном комплексе Сольской Пуци и большая их часть входит в состав пейзажного парка Сольской Пуци. Площадь Лесничества составляет 19 673,47 га и делится на два предела: Юзефов и Сусец. Здесь преобладают подзолистые и болотные почвы. Боровые приюты составляют целых 87,2%, а около 30% площади охватывают сырые приюты и болота. Леса Лесничества порастают бассейн реки Танев, вместе с её притоками (Елень, Сопот и Шум с Непришкой, Лосинецкий поток и Вирова).

История лесов Лесничества Юзефов связана с Замойской Ординацией, к которой они принадлежали в период 1589–1944. V Ординатом Томашем Юсифом Замойским был основан город Юзефов где находится нынешнее местонахождение Лестничества. В 1944 году леса Ординации стали собственностью государства. В то время возникли между прочем Лесничества Сусец и Юзефов. Из их соединения в начале 1973 г. а также присоединения части Лестничества Тарногруд возникло сегодняшнее Лесничество Юзефов. Во время последней войны эти леса были местом многих партизанских сражений. Об этом свидетельствуют многочисленные могилы, памятники и кладбища. Крупнейший из них находится в Осухах.

Rzeka Nepryszka – dopływ Tanwi / The Nepryszka River – a tributary of the Tanew River / Nepryszka Fluss – einem Nebenfluss des Tanew / Непришка – приток реки Танев

Pomnik na cmentarzu partyzanckim w Osuchach / The monument on the partisan cemetery in Osuchy / Denkmal auf dem Friedhof der Partisan in Osuchy / Памятник на партизанском кладбище в Осухах (foto: © Iwona Wiechowska)

Bór sosnowy świeży /
Fresh pine coniferous forest /
Frischer Kiefernwald /
Сосновый лес свежий

Bór jodłowy nad Tanwią /
Fir forest / Tannenwald /
Пихтовый лес

Wrzosowisko /
The heathland /
Heide / Верещатник

Lasy

Głównym gatunkiem w drzewostanach Nadleśnictwa Józefów jest sosna pospolita, której udział powierzchniowy wynosi 89%, w dalszej kolejności olsza czarna 4%, jodła pospolita 2%, brzoza brodawkowata 1%. Pozostałe gatunki takie jak świerk pospolity, buk zwyczajny, dąb szypułkowy zajmują 1%. Przeciętny wiek drzewostanów wynosi 61 lat. Roczne pozyskanie drewna wynosi ok. 60 tysięcy m³, a roczna powierzchnia zakładanych upraw w Nadleśnictwie wynosi 150 ha. Około 50% powierzchni leśnej stanowią lasy ochronne (wodochronne, glebochronne, cenne fragmenty rodzimej przyrody, ostoje zwierząt chronionych, drzewostany nasienne wyłączone i nasienne gospodarcze). Lasy gospodarcze zajmują ok. 47% ogólnej powierzchni leśnej. Nadleśnictwo Józefów posiada 43 ha wyłączonych drzewostanów nasiennych sosnowych i 54 ha jodłowych, około 600 ha gospodarczych drzewostanów nasiennych różnych gatunków drzew oraz plantację nasienną o powierzchni 4,06 ha. Pozyskane z nich nasiona wysiewane są w szkółce leśnej, gdzie produkuje się rocznie około 3 mln sadzonek różnych gatunków.

The forests

The main species in the stands of Józefów Forest Inspectorate is the common pine, surface share of which is 89%, next is the black alder 4%, the common fir 2%, the European white birch 1%. Other species such as the common spruce, the European beech, the English oak take 1%. Average age of the stands is 61 years. Annual wood production is approx. 60 000 m³, and annual area of the assumed crops in the Forest Inspectorate is 150 ha. About 50% of the forest area is covered by protective forests (water protection, protection of soil, valuable fragments of native nature, the refuges of protected animals, excluded seed and economic seed stands). Economic forests occupy ca. 47% of the total forest area. Józefów Forest Inspectorate has 43 ha of excluded pine seed plant stands and 54 ha of fir, approximately 600 ha economic seed plant stands of different species of trees and a seed plantation with the total area of 4.06 ha. The seeds obtained from them are sown in the nursery forest where every year 3 millions of saplings of different species are produced.

Wälder

Die wichtigste Gattung im Baumbestand des Oberforstbezirk Józefów ist die Kiefer, deren Flächenanteil 89% beträgt, weiter folgen Schwarzerle von 4%, Tanne von 2% und Birke von 1%. Andere Gattungen wie Rotfichte, Rotbuche und Sommeriche bilden 1%. Das Durchschnittsalter der Baumbestände beträgt 61 Jahre. Jährliche Gewinnung von Holz beträgt etwa 60 000 m³, und einjährige Fläche vom Neuanbau im Oberforstbezirk beträgt 150 ha.

Etwa 50% der Waldfläche besteht aus Schutzwald (Wasser- und Bodenschutz, wertvolle Fragmente der einheimischen Natur, Aufenthaltsorte der geschützten Tiere, abgesonderte und wirtschaftliche Samenbaumbestände). Wirtschaftswälder umfassen etwa 47% der gesamten Waldfläche. Der Oberforstbezirk Józefów besitzt 43 ha von abgesonderten Kiefersamenbaumbeständen und 54 ha von Tannensamenbaumbeständen, etwa 600 ha von wirtschaftlichen Samenbaumbeständen verschiedener Baumgattungen sowie eine Samenplantage mit der Fläche von 4.06 ha. Die gewonnenen Samen werden in der Baumschule ausgesät, wo jährlich etwa 3 Mio. Stecklinge verschiedener Gattungen entstehen.

Леса

Главным видом в древостое Лесничества Юзефов является обыкновенная сосна, доля которой в площади составляет 89%, в дальнейшем чёрная ольха 4%, обыкновенная пихта 2%, плакучая берёза 1%. Остальные виды такие как обыкновенная ель, обыкновенный бук, дуб черешчатый охватывают 1%. Средний возраст древостоев это 61 год. Годовое приобретение древесины составляет ок. 60 тысяч м³, а годовая площадь создаваемых культур в Лесничестве составляет 150 гектаров. Около 50% лесной площади составляют защитные леса (водозащитные, почвозащитные, ценные фрагменты отечественной природы, опоры охраняемых животных, древостои семенные выключенные и семенные хозяйственные). Хозяйственные леса занимают приблизительно 47% общей площади лесов. Лесничество Юзефов имеет 43 гектара выключенных сосновых и 54 гектара пихтовых семенных древостоев, около 600 гектаров семенных насаждений разных видов деревьев а также семенную плантацию площадью в 4,06 гектара. Полученные от этих деревьев семена высаживают в лесопитомник, который производит ежегодно около 3 млн. саженцев различных видов.

Szkółka leśna / Forest nursery /
Baumschule / Лесопитомник

Odnowienie lasu /
Regrowing trees /
Waldverjungung /
Лесовозобновление

Kilkuletnia uprawa /
Young pine forest /
Junger Waldanbau /
Молодой сосновый лес

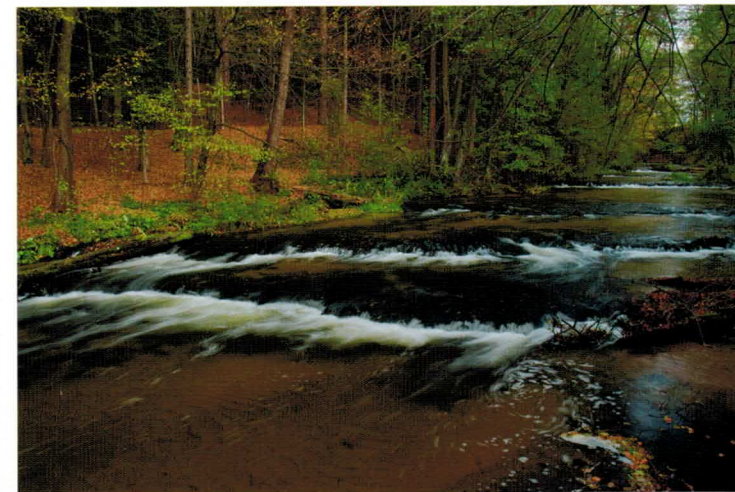
Rezerwat / Forest preserves / Naturschutzgebiete / Заповедники

Nad Tanwią – rezerwat ścisły zajmujący powierzchnię 47,49 ha, utworzony w 1958 roku. Celem ochrony jest zachowanie w stanie naturalnym malowniczego krajobrazu dolin rzek Tanwi i Jelenia z licznymi progami i wodospadami („szumami”) oraz lasem mieszanym z udziałem jodły. Występują tu również rzadkie gatunki roślin i zwierząt.

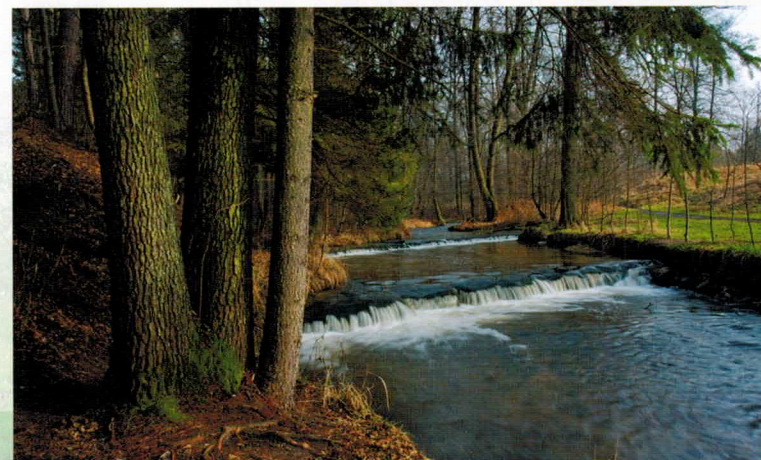
Nad Tanwią – a strict reserve with area of 47.49 ha, created in 1958 in order to preserve the picturesque landscape of the valleys of rivers Tanew and Jeleń with many waterfalls (so-called “szумы”) and mixed forest with the presence of fir in natural condition. There are also rare species of plants and animals.

Nad Tanwią – strenges Naturschutzgebiet mit der Fläche von 47,49 ha, das im Jahre 1958 gebildet wurde, um die malerische Landschaft der Täler der Flüsse Tanew und Jeleń mit zahlreichen Schwellen und Wasserfällen („Geräusche”) sowie dem Mischwald mit dem Tannenanteil in einem natürlichen Zustand zu erhalten. Hier treten auch seltene Pflanzen- und Tiergattungen auf.

Над Танвией – строгий заповедник площадью в 47,49 гектара, созданный в 1958 г. с целью сохранить в натуральном состоянии живописный пейзаж долин рек Танев и Елень со многими водопадами (так называемые „шумы”) а также смешанный лес с участием ели. Здесь выступают также редкие виды растений и зверей.

Progi skalne (szумы) na Tanwi / Waterfalls on the Tanew River / Wasserfälle auf dem Fluss Tanew / Водопады на реке Танев

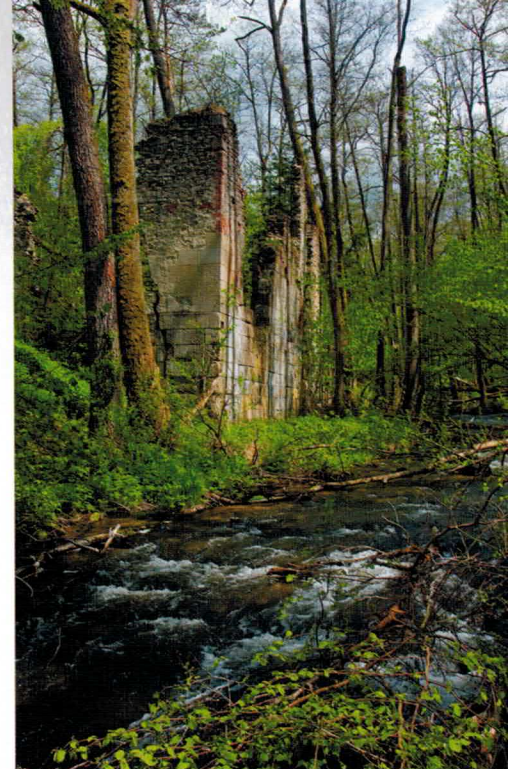

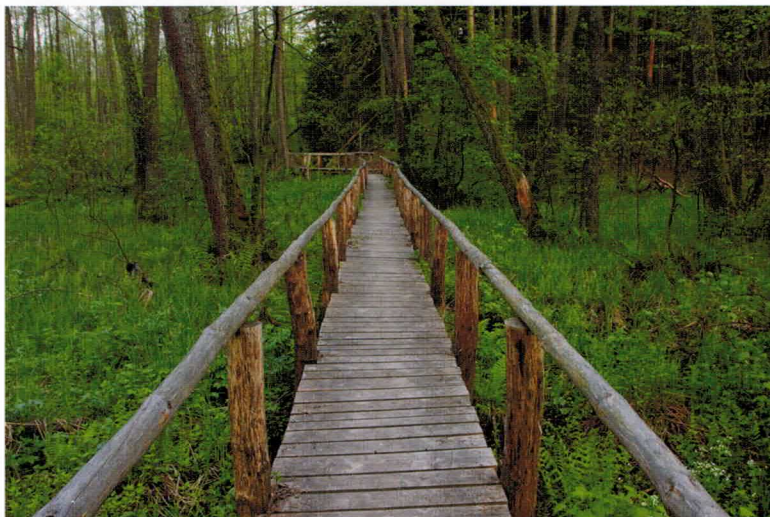
Tanew u ujścia Jelenia /
The Tanew River with
its tributary Jeleń /
Tanew Fluss mit einem
Nebenfluss Jeleń /
Танев и её приток Елень

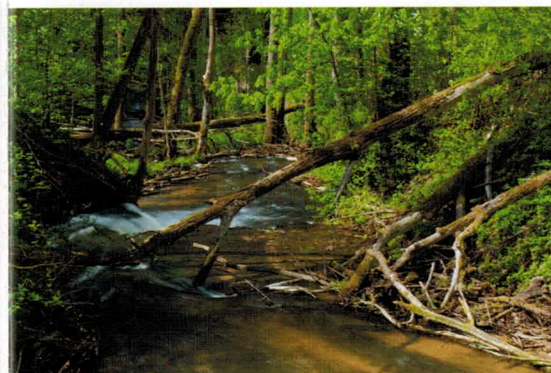
„Szumy” na rzece Sopot w rezerwacie /
Waterfalls on the Sopot River in the reserve /
Geräusche auf dem Fluss Sopot in Naturschutzgebiet /
Водопады на реке Сопот в заповеднике

Ruiny dawnej papierni /
Ruins of the former paper mill /
Die Ruinen von früherer Papierfabrik /
Руины старой бумажной фабрики

Kładka na
turystycznym szlaku /
Footbridge on
the tourist trail /
Steg am Wanderweg /
Пешеходный мост
на туристическом
маршруте

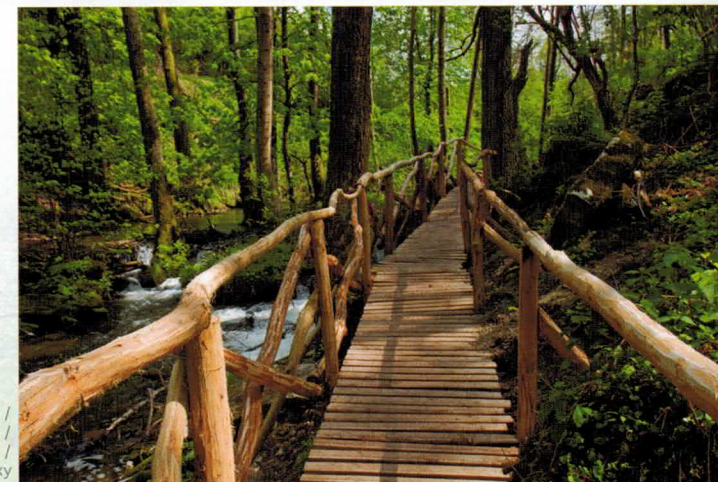

Czartowe Pole – rezerwat o powierzchni 80,07 ha (w tym ochrona ścisła 44,96 ha), utworzony w 1958 r. w celu zachowania w stanie naturalnym malowniczego odcinka rzeki Sopot z licznymi wodospadami oraz bogactwem flory i fauny. Są tu również ruiny starej papierni z połowy XVIII wieku.

Czartowe Pole – a reserve with the total area of 80.07 ha (including 44.96 ha of strict protection), created in 1958 to preserve the picturesque section of the Sopot River with many waterfalls and the richness of flora and fauna in natural condition. There are also the ruins of the old paper mill from the mid 18th century.

Czartowe Pole – Naturschutzgebiet mit der Fläche von 80,07 ha (darin strenger Schutz von 44,96 ha), wurde im Jahre 1958 gebildet, um einen malerischen Abschnitt des Flusses Sopot mit zahlreichen Wasserfällen und mit dem Reichtum von Flora und Fauna in einem natürlichen Zustand zu erhalten. Es gibt hier auch Ruinen einer alten Papierfabrik von der Mitte des XVIII. Jahrhunderts.

Чартове Поле – заповідник площею в 80,07 гектара (в том числе строга защита 44,96 гектара), созданный в 1958 г. с целью сохранить в натуральном состоянии живописный отрезок реки Сопот со многими водопадами а также богатством флоры и фауны. Здесь тоже находятся руины старой бумажной фабрики с половины XVIII века.

Drewniany pomost nad rzeką /
The wooden bridge over the river /
Hölzerne Anlegebrücke /
Деревянный мост через реку

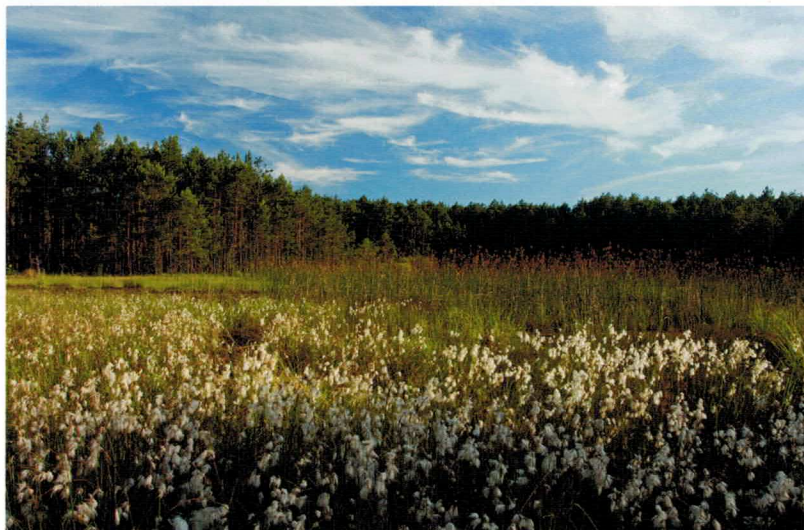
Nowiny – rezerwat torfowiskowy utworzony w 1990 roku o powierzchni 3,83 ha, w celu zachowania bogatej roślinności wodnej i torfowiskowej, śródleśnych bagienek oraz ochrony występujących tam chronionych roślin torfowiskowych.

W projektowanym rezerwacie **Łodyszki** o powierzchni 31,20 ha chronić się będzie drzewostany jodłowe położone przy północno-wschodniej granicy ich naturalnego zasięgu.

Nowiny – a peat bog reserve created in 1990 on the area of 3.83 ha for the purpose of preserving rich water and peat bog vegetation of forest marshes and the protection of the protected peat bog plants found there.

Nowiny – Torfmoornaturschutzgebiet, das im Jahre 1990 auf der Fläche von 3,83 ha gebildet wurde, um reiche Wasser- und Torfmoorpflanzenwelt des Waldsumpfgebietes sowie dort auftretende geschützte Torfmoorpflanzen zu erhalten.

Новины – заповедник-торфяник созданный в 1990 году на площади 3,83 гектара с целью сохранить богатую водную и торфяную растительность средилесных болот а также защитить выступающие там защищаемые торфяные растения.

Łany welnianki /
Cotton-grass /
Die Fälder
des Wollgrases /
Пушица

Śródleśny staw
w rezerwacie Nowiny /
The forest lake
in the Nowiny Reserve /
Teich in der Mitte des
Waldes im Naturschutz-
gebiet „Nowiny” /
Лесной пруд
в заповеднике Новины

Pomniki przyrody

Na terenie zarządzanym przez Nadleśnictwo Józefów oraz w jego zasięgu terytorialnym spotkamy 14 pomników przyrody żywej i nieożywionej. Są to zazwyczaj stare i wiekowe drzewa, głównie lipy i dęby. Najbardziej znana jest grupa 6 dębów szypułkowych w Górecku Kościelnym, a także grupa 6 lip drobnolistnych i szerokolistnych rosnących w pobliżu zabudowań Nadleśnictwa, przy ścieżce przyrodniczo-dydaktycznej. Pomniki przyrody nieożywionej to skałki ostańcowe i źródła.

Nature monuments

Within the area administered by Józefów Forest Inspectorate and in its territorial range we can encounter 14 nature monuments of live and abiotic nature. These are usually old and aged trees, mainly lindens and oaks. The best known is a group of 6 pedunculate oaks in Górecko Kościelne, as well as a group of 6 small-leaved and large-leaved lindens growing near the buildings of the Forest Inspectorate at the natural-teaching path. Nature monuments of the abiotic nature are the monadnock rocks and the sources of rivers.

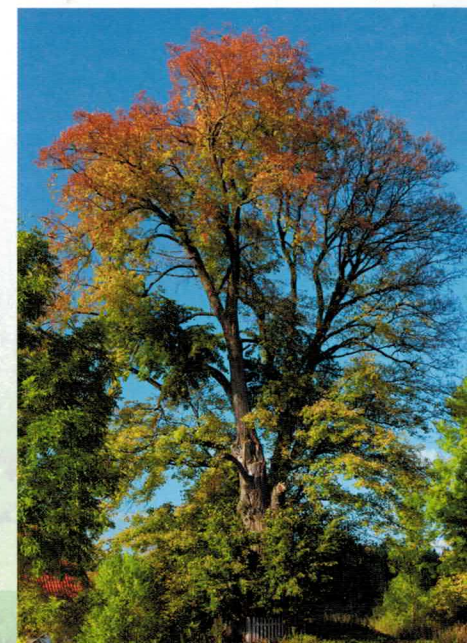
Naturdenkmäler

Auf dem vom Oberforstbezirk Józefów verwalteten Gebiet sowie in seinem Bereich werden wir 14 Denkmäler der belebten und unbelebten Natur treffen. Es gibt gewöhnlich alte Bäume, hauptsächlich Linden und Eichen. Meist bekannt ist die Gruppe von 6 Sommerleichen in Górecko Kościelne, sowie die Gruppe von 6 klein- und breitblättrigen Linden, die in der Nähe der Gebäude vom Oberforstbezirk am Natur- und Lehrfußweg wachsen. Die Denkmäler der unbelebten Natur sind Absatzgesteine und Quellengebiete.

Памятники природы

На территории в управлении Лесничества Юзефов а также в его территориальных пределах мы встретим 14 памятников одушевленной и неодушевленной природы. Это как правило старые и вековые деревья, особенно липы и дубы. Самая известная группа 6 дубов черешчатых находящихся в Гуреце Костельном, а также группа мелколистных и широколистных лип, которые растут вблизи построек Лесничества возле дидактико-естествоведческой тропинки. Памятники неодушевленной природы это останцы и речные истоки.

Pomnikowe lipy w Józefowie / Monumental lime-trees in Józefów / Die Linden in Józefów /
Увековечивающие липы в Юзефове

Potężne stare dęby w Górecku Kościelnym /
The huge old oaks in Górecko Kościelne /
Die gewaltigen, alten Eichen in Górecko Kościelne /
Могучие дубы в Гурецке Костельном

Pień starej lipy / Trunk of an old lime-tree /
Stamm der alten Linde / Ствол старой липы

Sosna koło Fryszarki /
A pine near Fryszarka /
Kiefer, in der Nähe von Fryszarka /
Сосна растущая в районе Фрышарки

Dąb we Fryszarce / An oak in Fryszarka /
Eiche in Fryszarka / Дуб во Фрышарке

Rzadkie rośliny i zwierzęta

Rzadkie i chronione gatunki roślin to: grzybieńie północne, owadożerne rosiczki, widłaki (jałowcowaty, goździsty i spłaszczony), czosnek niedźwiedzi, kruszczyk błotny, podkolan biały, żłobik koralowy oraz inne gatunki storczyków. Oprócz licznych zwierząt łownych w Nadleśnictwie Józefów, takich jak: jeleń, sarna, dzik i łos, spotkamy również gatunki chronione jak: wilk, ryś, bóbr i wydra. Chronione i rzadkie ptaki to: orzeł bielik, orlik krzykliwy, głuszec, bocian czarny i gadożer. Dla ich ochrony na terenie Nadleśnictwa Józefów utworzono 13 stref ochronnych. W Nadleśnictwie Józefów występują również rzadkie gatunki płazów i gadów (m.in. gniewosz plamisty).

Rare plants and animals

Rare and protected species of plants within the area of the Forest Inspectorate are: *Nymphaea candida*, insectivorous sundews, clubmosses (stiff clubmoss, wolf's-foot clubmoss and northern running-pine), ramsons, marsh helleborine, lesser butterfly-orchid, early coralroot and other species of orchids. Apart from numerous game, such as: deer, roe deer, wild boar and elk, we can also encounter protected species like: wolf, lynx, beaver and otter. Protected and rare birds are: sea eagle, lesser spotted eagle, Capercaillie, black stork and short-toed snake eagle. For their protection within Józefów Forest Inspectorate 13 protective zones were established. In the Forest Inspectorate there are also rare species of amphibians and reptiles (among others smooth snake).

Seltene Pflanzen und Tiere

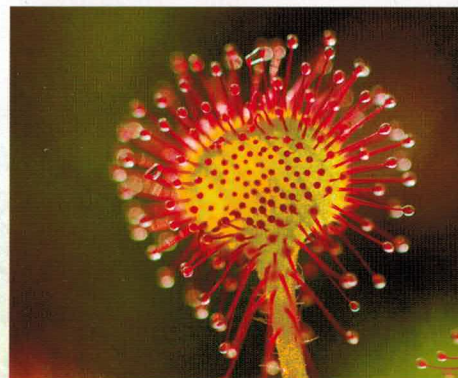
Zu seltenen und geschützten Pflanzengattungen auf dem Gebiet des Oberforstbezirkes gehören: Nordteichrosen, insektenfressender Sonnentau, Bärlapp (Wacholder-, Nelken- und Flachbärlapp), Bärknoblauch, Sumpfwurzwur, weißer Stendelwurzwur, Korallenwurzwur und andere Gattungen von Orchideen.

Neben zahlreichen Jagdtieren wie: Hirsche, Rehe, Wildschweine und Elche, trifft man hier auch geschützte Gattungen wie: Wolf, Luchs, Biber und Fischotter. Geschützte und seltene Vögel sind: Seeadler, Schreiadler, Auerhahn, Schwarzstorch und Kriechtierenfresser. Für ihren Schutz auf dem Gebiet des Oberforstbezirkes Józefów wurden 13 Schutzzonen geschaffen. Im Oberforstbezirk treten auch seltene Gattungen von Amphibien und Kriechtieren (u.a. Schlingnatter).

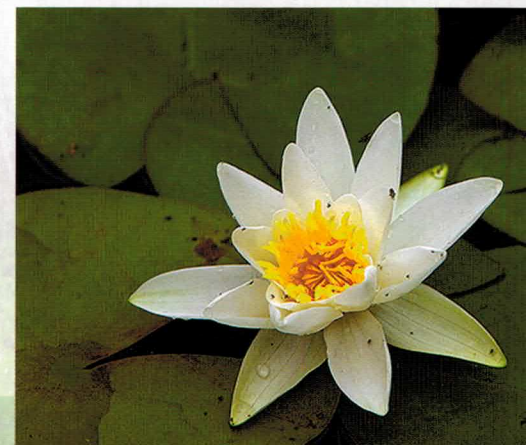
Редкие растения и звери

Редкие и защищаемые виды растений на территории Лесничества это: кувшинки, насекомоядные росянки, плауны (колючий, булабовидный и сплюснутый), лук медвежий, дремлик болотный, любка двулистная, Ладьян трёхраздельный и другие виды орхидей. Кроме многих видов дичи, таких как: олень, косуля, кабан и лось, встретим также защищаемые виды, в том числе: волк, рысь, бобр и выдра. Защищаемые и редкие птицы это: орлан, малый подорлик, глухарь, чёрный аист, змея. Для их защиты на территории лесничества Юзефов создано 13 защитных зон. В лесничестве выступают также редкие виды земноводных животных и рептилий (между прочем обыкновенная медянка).

Rosiczka okrągłolistna / Common sundew /
Sonnentau / Росянка круглолистная

Grzybieńie białe / Common whitewater-lilies /
Seerosen / Кувшинка белоснежная

Konwalia majowa /
Lily of the valley /
Maiglöckchen /
Ландыш майский

Bagnica torfowa /
Scheuchzeria palustris

Rosiczka pośrednia / Sundew /
Mittelbarer Sonnentau /
Росянка длиннолистная

Czworolist / Herb Paris / Vierblättrige-Einbeere /
Вороний глаз четырёхлистный

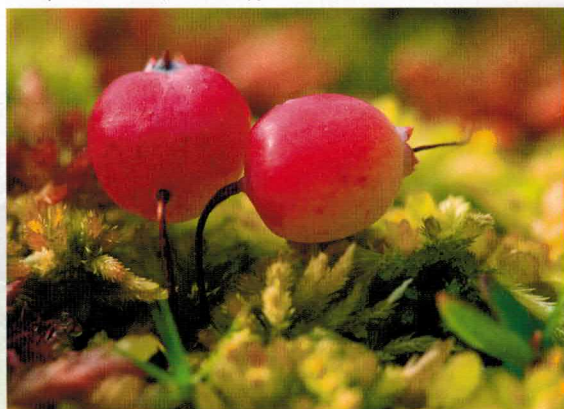
Podkolan biały / Platanthera bifolia

Czosnek niedźwiedzi / Ramson /
Bärenlauch / Лук медвежий
(foto: © Wiesław Wiechowski)

Żurawina błotna / Marsh cranberry /
Sumpf-Moosbeere / Клюква крупноплодная

Borowik szlachetny / Boletus /
Steinpilz / Боровик

Szmaciak gałęzisty / Sparassis crispa

Gniewosz plamisty /
Smooth snake /
Schlingnatter / Медянка
(foto: © Paweł Marczakowski)

Jaszczurka zwinka /
Sand lizard /
Eidechse / Ящерица

Rzekotka drzewna /
Tree frog /
Laubfrosch /
Древесница

Gluszc / Capercaillie / Auerhahn / Глухарь
(foto: © Artur Tabor)

Łosie / Elks / Elche / Лоси
(foto: © Kazimierz Okoń)

Zabytki

Do obiektów zabytkowych należy m.in. drewniany budynek Nadleśnictwa, oddany do użytku w 1938 r. przez ówczesnego Nadleśniczego Nadleśnictwa Józefów, działającego w ramach Ordynacji Zamojskiej. Obecnie został on gruntownie wyremontowany z zachowaniem zabytkowej konstrukcji obiektu. Następnie wymienić należy drewniany budynek Straży Leśnej (wraz ze świetlicą), oddany do użytku w 1940 r. i przeznaczony na siedzibę Nadleśnictwa Józefów, działającego wówczas w ramach Ordynacji Zamojskiej. Od roku 1973, po połączeniu Nadleśnictw Susiec i Józefów oraz części Nadleśnictwa Tarnogród oraz po przeniesieniu siedziby Nadleśnictwa, część budynku przejęła Straż Leśna, natomiast pozostała część zaadaptowano na świetlicę.

Ciekawostką znajdującą się koło budynku Straży Leśnej jest odnaleziony w latach 90-tych pręgiarz. Pochodzi on prawdopodobnie z XVIII w. i służył do wymierzania kary chłosty, najpierw chłopom pańszczyźnianym, a później koniokradom. Obok niego znajduje się lamus, który jest pozostałością kłuczka ordynackiego. Budynek ten służył jako spichlerz, spiżarnia, skład sprzętów gospodarskich, zbroi, uprząży, a także jako przechowalnia dokumentów i ksiąg. Czas jego powstania określa się na XVIII w.

Do zabytków w Nadleśnictwie Józefów również leśniczówka w Hamerni (budynek murowany), oddana do użytku w 1932 r. i należąca wówczas do Ordynacji Zamojskiej. Funkcję leśniczówki pełni ona do dnia dzisiejszego, a na jej frontonie widnieje wciąż herb Zamojskich. W niedalekiej odległości od leśniczówki znajdują się ruiny papierni wzniesionej w połowie XVIII w. Papiernia ta należała do największych zakładów tego typu w Królestwie Polskim. Także leśniczówka w Tarnowoli jest obiektem zabytkowym. Jest to budynek murowany oddany do użytku w 1910 r. Należał do majątku Tarnowola; początkowo funkcjonował jako dwór, a następnie został zaadaptowany na leśniczówkę i rolę tę pełni do dnia dzisiejszego. Obecna architektura budynku nie zmieniła się od roku 1910. Wykonano tylko jego remonty zewnętrzne i wewnętrzne bez zmiany konstrukcji obiektu.

Również wzgórze – grodzisko o nazwie „Kościółek” lub „Zamczysko”, położone w miejscu ujścia rzeki Jeleń do Tanwi przy rezerwacie przyrody „Nad Tanwią”, wpisane jest do księgi zabytków województwa lubelskiego. W trakcie badań archeologicznych stwierdzono, że najstarsze ślady osadnictwa na tym terenie pochodzą z VIII–IX w. Druga faza osadnictwa przypada na XII–XIII w. W tym czasie powstał tam gród obronny otoczony wałami ziemnymi. Następna faza osadnictwa na miejscu dawnego grodziska miała miejsce w końcu XVII w. i trwała cały wiek XVIII. Było to związane z wybudowaniem tu drewnianego kościółka p.w. św. Jana Nepomucena, należącego do Bazylianów. Inne źródła podają, że na terenie grodziska znajdowała się cerkiew Unitów p.w. św. Bazylego, obok której znajdował się cmentarz. W XVIII w. Bazylianie opuścili klasztor, a cerkiew przemianowano na kościół rzymskokatolicki. Wzgórze to posiada również swoją legendę, od której pochodzi nazwa tego miejsca – Zamczysko. Według niej stał tu zamek wzniesiony przez Gołdapa. Rycerz ów miał jedną, niezwykle urodziwą córkę Tanewę, która zginęła podczas najazdu tatarskiego. Legenda ta znalazła swe odbicie w kilku innych miejscowych nazwach. Wzgórze to niegdyś nazywano Gołdą, a nazwę pobliskiej rzeki Tanew tradycja wiąże z imieniem córki Gołdapa.

Monuments

Historic facilities within Józefów Forest Inspectorates include, among others wooden Ordynacja building of the Forest Inspectorate from 1938 (now refurbished), as well as the building of Forest Guard and a common room from 1940. An interesting thing near the building of the Forest Guard is a whipping post found in the 1990s. It comes probably from the 18th century and was used for dispensing the sentence of flogging, at first for serfs and later for horse thieves. Next to it there is a lumber room, being a remnant of ordynacja facilities and used as a granary, pantry, store room for household equipment, armors, harnesses, repository of documents and books. Time of its building is determined to be the 18th century.

A monument in Józefów Forest Inspectorate is also brick forester's lodge in Hamernia, opened to the public in 1932. On this building to the present day there is Zamojsky's emblem. In the vicinity of forester's lodge there are the ruins of paper mill erected in the middle of the 18th century. It was one of the largest paper plants in Polish Kingdom. Another brick forester's lodge in Tarnowola from 1910 is a historic object. This building was initially used as a manor house and then has been adapted for forester's lodge and serves this role until the present day.

An interesting monument is hill – fortified settlement called “The Little Church” or “The Castle”, located at the mouth of the Jeleń River to Tanew, at the natural reserve park “Nad Tanwią”. Archaeological research performed here stated that the oldest traces of colonization come from the 8th–the 9th century. Then a defensive city surrounded by earth embankments was established there. The second phase of colonization in place of the former fortified settlement took place in the end of the

17th century. and lasted for the whole 18th century. Little wooden church dedicated to St. John of Nepomuk being the property of the Basilian monks has been established here. In the 18th century the Basilian monks had left the monastery, and Orthodox church was renamed for Roman Catholic church. This hill also has its the legend from which the name of this place comes – The Castle. According to it, there was a castle here, built by Gołdap. This knight had only extremely comely daughter Tanewa who died during the invasion of the Tatars. This legend has found its reflection in several other local names. This hill once was called Gołda and the name of the nearby Tanew River tradition binds with the first name of Gołdap's daughter.

Architekturdenkmäler

Zu den Architekturdenkmälern auf dem Gebiet des Oberforstbezirkes Józefów gehören u.a. das hölzerne Majoratsgebäude des Oberforstbezirkes vom Jahre 1938 (jetzt renoviert), sowie auch das Gebäude des Waldschutzes und eine Bauernstube vom Jahre 1940. Eine Neuigkeit neben dem Gebäude des Waldschutzes ist der in den 90-er Jahren gefundene Schandpfahl. Er stammt wahrscheinlich aus dem XVIII. Jahrhundert und diente zur Prügelstrafe für Fronbauern, und später für Pferdediebe. Neben dem Schandpfahl befindet sich die Vorratskammer, ein Relikt des Majoratsschlüssels und dient als Speicher, Speisekammer, Lager von Wirtschaftsgeräten, Rüstung, Pferdegeschirr, Aufbewahrung von Dokumenten und Büchern. Sie entstand im XVIII. Jahrhundert.

Ein Architekturdenkmal im Oberforstbezirk Józefów ist auch ein gemauertes Forsthaus in Hamernia, das im Jahre 1932 zum Gebrauch überlassen wurde. An diesem Gebäude sieht man heute den Geschlechtswappen von Zamojski. Nicht weit vom Forsthaus befinden sich Ruinen der Papierfabrik, die in der Mitte des XVIII. Jahrhunderts gegründet wurde. Sie gehörte zu den größten Papierwerken im Polnischen Königreich. Auch das gemauerte Forsthaus in Tarnowola vom Jahre 1910 gehört zu Architekturdenkmälern. Dieses Gebäude funktionierte zuerst als ein Hof, und dann wurde es zum Forsthaus und es spielt diese Rolle bis heute.

Ein interessantes Architekturdenkmal ist eine große Burg, die „Kościółek“ oder „Zamczysko“ genannt wurde und an der Mündung des Flusses Jeleń in den Fluss Tanwia im Naturschutzgebiet „Nad Tanwią“ gelegen ist. Archäologische Untersuchungen haben bewiesen, dass die ältesten Spuren der Besiedlung vom VIII.–IX. Jahrhundert stammen. Dort entstand eine Schutzburg, die mit Erdwällen umgeben war. Die zweite Phase der Besiedlung in der damaligen Burg gab es Ende des XVII. Jahrhunderts und dauerte das ganze XVIII. Jahrhundert lang. Es entstand hier eine hölzerne Kirche des Hl. Johannes Nepomuk, die zu den Basilianermönchen gehörte. Im XVIII. Jahrhundert haben die Mönche das Kloster verlassen, und die griechisch-katholische Kirche wurde dann zur römisch-katholischen Kirche.

Dieser Hügel hat auch seine Legende, von welcher der Name dieses Platzes – Zamczysko – stammt. Wie die Legende sagt, stand hier ein von Gołdap errichtetes Schloss. Dieser Ritter hatte eine einzige schöne Tochter Tanewa, die während des Tatarenüberfalls ums Leben kam. Diese Legende widerspiegelte sich in einigen örtlichen Namen. Der Hügel wurde damals Gołda genannt, und den Namen des in der Nähe gelegenen Flusses Tanew verbindet die Tradition mit dem Vornamen der Tochter von Gołdap.

Памятники старины

К памятникам старины на территории Лесничества Юзефув относится между прочем после ординатское деревянное здание Лесничества от 1938 г. (сейчас отремонтировано), а также здание Лесной Службы и клуб от 1940 г. Особенностью рядом со зданием Лесной Службы является обнаруженный в 90 г.г. позорный столб. По всей вероятности он относится к XVIII веку и служил для того, чтобы наказывать поркой, сперва крепостнических крестьян, а потом конокрадов. Рядом находится чулан, являющийся остатком ординатского ключа и служащий в качестве житницы, кладовой, склад хозяйственного оборудования, доспехов, упряжей, а также как камерф хранения документов и книг. Время его создания определяется на XVIII век.

Памятником старины в Лесничестве Юзефув является тоже кирпичная лесная сторожка в Хамерни, которой начали пользоваться в 1932 г. На здании по сей день находится герб фамилии Замовских. Недалеко от лесной сторожки находятся руины бумажной фабрики построенной в половине XVIII в. Она была одним из крупнейших предприятий такого типа в Польском Королевстве. Также кирпичная лесная сторожка в Тарноволи от 1910 г. является памятником старины. Здание в начале выполняло функцию усадьбы, а потом было приспособлено к функции лесной сторожки, которую выполняет по сегодняшнее время.

Интересным памятником является холм – городище, о названии „Костюлек” или „Замок”, расположено в месте ухода реки Елень в Танев, рядом с заповедником „Над Танвией”. Археоло-

логические исследования обнаружили, что самые старые следы поселения относятся к VIII–IX в. Тогда был основан оборонный град, обведенный земляными валами. Второй этап поселения на месте бывшего деревянного городища происходил в XVII в. и продолжался весь XVIII в. В то время был основан деревянный костёл святого Яна Непомуцена, принадлежащий Базилианам. Другие источники говорят, что на территории городища была возведена Греко-католическая церковь святого Базиля, рядом с которой находилось кладбище. В XVIII в. Базилианы покинули монастырь, а церковь переименовали на римскокатолический костёл. У этого холма своя легенда, от которой это место получило свое название – Замок. Согласно ей стоял здесь замок, построенный Голдапом. У этого рыцаря была чрезвычайно красивая дочь Танева, которая погибла во время татарского набега. Эта легенда нашла своё воплощение в нескольких других местных названиях. Этот холм раньше называли Голдой, а название ближайшей реки Танев традиция связывает с именем дочери Голдапа.

Siedziba Nadleśnictwa /
The Forest Inspectorate
house in Józefów /
Sitz der Oberförsterei Józefów /
Главный офис Лесничества
Юзефов

Dawny przegierz /
The old pillory /
Früherer Pranger /
Бывший
позорный столб
(foto: © Iwona Wiechowska)

Leśniczówka w Hamerni / Forest lodge in Hamernia /
Forsthaus in Hamernia / Лесная сторожка в Хамерни

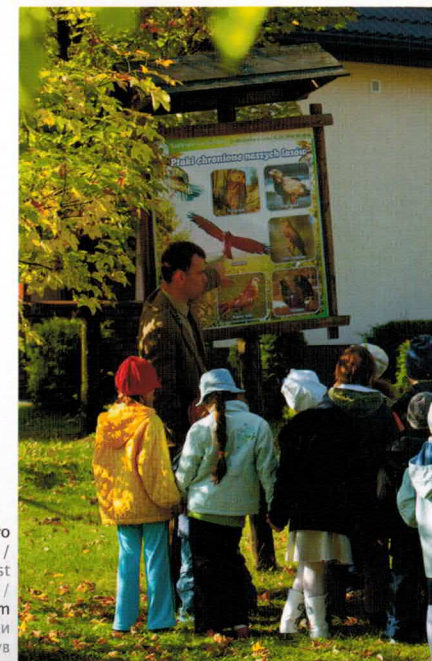
Leśniczówka w Tarnowoli / Forest lodge in Tarnowola /
Forsthaus in Tarnowola / Лесная сторожка в Тарноволе

Ścieżka dydaktyczna w Józefowie / The didactic path in Józefów / Lehrpfad in Józefów /
Дидактическая тропинка в Юзефове

Sala dydaktyczna / The didactic room / Hörsaal / Аудитория

Zielona szkoła koło
budynku Nadleśnictwa /
The green school near Forest
Inspectorate house in Józefów /
Die grüne Schule bei dem
Sitz der Oberförsterei / Зелёная школа вблизи
главного офиса Лесничества Юзефов

Nadleśnictwo Józefów ul. Leśna 46, 23-460 Józefów,
tel. 84 687 80 05, fax 84 687 82 80
e-mail: jozefow@lublin.lasy.gov.pl www.jozefow.lublin.lasy.gov.pl

tekst: Iwona Wiechowska, zdjęcia: © Wiesław Lipiec, grafika i skład: Marzena i Maciej Lipiec

Wydawnictwo Lipiec ul. Jasna 5/6, 22-470 Zwierzyniec, tel./fax 84 687 22 09, e-mail: lipiephoto@pro.onet.pl, www.lipiephoto.pl